

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Начально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Композиція в декоративно-прикладному мистецтві

Освітня програма	<u>Середня освіта (Образотворче мистецтво)</u>
Спеціальність	<u>014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)</u>
Спеціалізація	<u>014.12 Образотворче мистецтво</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 31 серпня 2018 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Композиція в декоративно-прикладному мистецтві
Викладач (-і)	Веретко Оксана Ігорівна
Контактний телефон Викладача	0666534854
Е-mail викладача	overetko@ukr.net
Формат дисципліни	Денна
Обсяг дисципліни	90 год., 6 кредити ECTS.
Посилання на сайт Дистанційного навчання	
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться на практичних заняттях та дистанційно.
2. Анотація до курсу	
<p>Зміст дисципліни «Композиція в декоративно-прикладному мистецтві» забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців IV рівня акредитації «бакалавр» за спеціальністю 014. 12 – Середня освіта "Образотворче мистецтво" та передбачає кваліфікацію вчитель образотворчого мистецтва і художньої культури та керівник гуртків (студій) з образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну.</p> <p>Дисципліна «Композиція в декоративно-прикладному мистецтві» у навчальному плані належить до циклу обов'язкових дисциплін професійної підготовки студента і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва і розвиток його професійних здібностей.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу базова підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з дисципліни «Композиція в декоративно-прикладному мистецтві», дати уяву про різноманітність графічних і пластичних можливостей в декоративному зображенні об'єктів. Виконання практичних завдань дає можливість реалізувати теоретичні знання з урахуванням специфіки матеріалів (дерево, кераміка, метал, шкіра, текстиль, солома тощо). Процес навчання студентів обумовлений необхідністю зосередити їх увагу на всебічному і творчому використанні досвіду традиційного народного мистецтва та технічно-технологічних можливостей різних матеріалів. Виховувати загальну естетичну культуру; навчити створювати мистецькі твори за законами композиції.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння теоретичних основ з дисципліни «Композиція в декоративно-прикладному мистецтві»; - підготовка студентів до самостійного рішення практичних і творчих задач в їхній творчій діяльності; - розвиток естетичного та емоційного ставлення до творів декоративно-прикладного мистецтва, вміння розуміти та цінувати народну художню творчість. - виховування у студентів працьовитості, відповідальності до виконання завдань курсу, дисциплінованості, самостійності; - розрізняти види декоративно-прикладного мистецтва, порівнювати засоби художньої виразності творів декоративно-прикладного мистецтва, інтерпретувати їх зміст. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - специфіку компонування окремих предметів та елементів в цілу композиційну структуру з урахуванням пластичних, формальних і колористичних особливостей; - розуміння «симетрії» та «асиметрії», значення силуету а також властивостями декору по відношенню до композиції в цілому; - особливості композиційної побудови творів декоративно-прикладного мистецтва; - головні технічні засоби формування зображення, поєднання цих технік в синтези, які підсилюють зображальні моменти в художніх творах, акцентують головні моменти, повніше відображають сюжет та ідею, а також тематику твору; - основи теорії і практики композиції, значення композиції в декоративно-прикладному мистецтві; 	

вміти:

- повноцінно розкривати сюжет та ідею завдання з елементами авторського бачення;
- композиційно організувати предметне середовище із врахуванням формально-композиційних вимог;
- знайти точку і рівень зору, вдало розмістити зображення на форматі, враховуючи перспективні і кольорові рішення;
- використовувати класичні та новітні художні техніки, їх симбіоз.

4. Результати навчання (компетентності)**Загальні компетентності:**

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел з використанням інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському образотворчому просторі.

ФК 4. Володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.

ФК 5. Здатність до практичної художньої діяльності та підвищення своєї майстерності.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Усвідомлювати значущість мистецької спадщини, демонструвати сформованість ціннісних орієнтирів у галузі культури та мистецтва, фахово орієнтуватися у сучасному світовому та вітчизняному образотворчому просторі.

ПРН 3. Демонструвати знання основних понять теорії образотворчого мистецтва.

ПРН 4. Усвідомлювати теоретичні основи образотворчої грамоти на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	4
<u>Практичні</u> заняття	28
Самостійна робота	58

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
IV	014.12.Середня освіта.(Образотворче мистецтво)	II	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема № 1. «Асоціація».	лекційне	6, 8, 9, 10, 11, 12, 14	Прослухати лекцію 2 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 2. «Інтерпретація».	Лекційне	6, 8, 10, 11, 12, 13	Прослухати лекцію 2 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 3. «Вивчення культур країн народів світу». Вибір джерела творчості (замальовки, начерки).	Практичне	2, 4, 5, 8, 9, 12, 13	Презентація ілюстративного матеріалу 4 год.	5б.	згідно з розкладом

Використання репродукцій творів світових художників з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва а також літературні джерела із зображенням археологічних знахідок та мистецьких здобутків культур народів світу. Передача найбільш характерних рис зображуваного за допомогою чорно-білої графіки, тону, кольору.					
Тема № 4. «Створення асоціативної композиції» (відкритої, на основі зібраного матеріалу). Роль імпровізації для створення художнього образу.. Створення образу за пам'яттю та уявою, узагальнення обрисів.	практичне	1, 3, 6, 7, 9, 13	Презентація ілюстративного матеріалу 4 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 5. «Створення асоціативної композиції (на виявленні композиційного центру на основі зібраного матеріалу)». Асоціація та інтерпретація як засоби художнього переосмислення елементів форми.	практичне	1, 3, 6, 7, 9, 13	Презентація ілюстративного матеріалу 4 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 6. «Створення асоціативної композиції (витинанка)». Створення образу за пам'яттю та уявою, узагальнення обрисів. Виконання власної композиції на основі зібраного матеріалу.	практичне	3, 6, 7, 9, 13	Вивчення фахової літератури 2 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 7. «Вивчення різних видів українського декоративно-прикладного мистецтва». Вибір джерела творчості (замальовки, начерки). Використання репродукцій творів українських майстрів та художників з декоративно-прикладного мистецтва.	практичне	2, 4, 6, 8, 9	Виконання замальовок 4 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 8. «Створення асоціативної композиції (відкритої на основі зібраного матеріалу)». Роль імпровізації для створення художнього образу. Способи стилізації форми та	практичне	1, 3, 6, 7, 9, 13	Презентація ілюстративного матеріалу 4 год.	5б.	згідно з розкладом

методи декоративного трактування. Створення образу за пам'яттю та уявою, узагальнення обрисів.					
Тема № 9. «Створення асоціативної композиції (на виявлення композиційного центру». Асоціація та інтерпретація як засоби художнього переосмислення елементів форми. Виконання власної композиції на основі зібраного матеріалу	практичне	1, 3, 6, 7, 9, 13	Презентація ілюстративного матеріалу 4 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема 10. «Створення асоціативної композиції (витинанка)». Виконання власної композиції на основі зібраного матеріалу	практичне	3, 6, 7, 9, 13	Презентація ілюстративного матеріалу 2 год.	5б.	згідно з розкладом

6. Система оцінювання курсу

Загальна система Оцінювання курсу	Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з навчальної дисципліни «Композиція в ДПМ» в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виконання практичних завдань, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.
Вимоги до письмової роботи	В рамках навчально-виховного процесу, з метою визначення рівня знань, умінь та навичок студентів проводиться контрольна робота.
Практичні заняття	Під час оцінювання практичного завдання враховується самостійність, креативність, практичність, акуратність, терпеливість.
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формі екзамену. Екзамен проводиться у комбінованій формі: письмово-усній, оцінюванні практичної роботи на кафедральному перегляді.

7. Політика курсу

Студент повинен розуміти, що його поведінка та дії знаходяться під пильною увагою викладачів. На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу (у разі пропуску занять на кафедру подається пояснювальна записка).

Неприпустимими для виконання письмових та практичних робіт є плагіат та списування. Обов'язковим є виконання практичних робіт. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання матеріалу обов'язкове. Для допуску до екзамену необхідне відвідування більш 50% занять, складання контрольної роботи і виконання самостійної роботи. У разі виникнення різних нестандартних ситуацій – реагування відповідно до: https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc

8. Рекомендована література

1. Волкотруб І Т., Основи художнього конструювання, Київ, 1988.
2. Гудак В. Основи композиції – провідна ланка навчально-методичного процесу підготовки митця. - Електронний ресурс. - Режим доступу: file:///C:/Users/Home/Downloads/had_2010_3_10.pdf
3. Каленюк О. Метод асоціацій в створенні декоративної композиції.-Електронний ресурс- Режим доступу: <file:///C:/Users/Home/Downloads/3264-6894-1-PB.pdf>
4. Костенко Т. В., Основи композиції та тримірного формоутворення: Навчально-методичний посібник, Харків, 2003.
5. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції. Навчальний посібник. Київ, Каравела, 2004.
6. Плазовська Л. Теорія і практика композиції площинного характеру в коментарях художників-педагогів. - Електронний ресурс. - Режим доступу: [file:///C:/Users/Home/Downloads/mtao_2013_4_6%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Home/Downloads/mtao_2013_4_6%20(1).pdf)
7. Принципи та засоби композиції. - Електронний ресурс. - Режим доступу: http://dn.khnu.km.ua/dn/k_default.aspx?M=k1240&T=02_1&lng=1&st=0
8. Селівачов М.Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія), Київ, Редакція вісника «Ант», 2005, XVI, 400 с.
9. Сідорова О. Викладання асоціативної композиції в НАУ, як засіб розвитку творчої особистості дизайнера. http://er.nau.edu.ua:8080/bitstream/NAU/31176/1/Sidorova_Evtushenko.pdf
10. Словник мистецьких термінів <http://lib.iitta.gov.ua/709237/1/%D0%A1%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%85%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B6%D0%BD%D1%96%D0%B9.pdf>
11. Теория и практика создания декоративной композиции . - Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://studizba.com/lectures/11-iskusstvo-i-iskusstvovedenie/380-dekorativno-prikladnoe-tvorchestvo/5189-13-teoriya-i-praktika-sozdaniya.html>
12. Теорії композиції. - Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://helpiks.org/2-120672.html>
13. Яковлев М. Стилізація та абстрагування – основа моделювання образної виразності . Українська академія мистецтва. Дослідницькі та науково-методичні праці, Київ, 2011. Вип. 18. С.188–197.
14. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення. Навчальний посібник. Тернопіль: Підручники і посібники, 2005, 112 с.

Викладач: Веретко О. І.